

ПОРТРЕТЪТЪ на Кръстинка

Разказъ

ПРЕДЪ една малка къща вънъ отъ града играеха нѣколко деца. Играха имъ бѣше толкова шумна, че тѣ не забелязаха, кога се бѣ приближилъ до тѣхъ единъ високъ слабъ човѣкъ съ голѣма шапка въ ржка. Той съвсемъ не приличаше на хората, които се срѣщаха всѣки день изъ крайнитѣ улици на града. Погледътъ му сякашъ попиваше къщицитѣ, дърветата, полето и нѣкаква чудна усмивка озаряваше бледото му лице.

Но когато човѣкътъ се приближи до едно момиченце и го помилва, децата срѣха играта си. Отъ тази милувка момиченцето се усмихна щастливо.

— Ето портретъ за моята нова картина! — извика човѣкътъ и като извади отъ джеба си две шоколадчета, подаде ги на оуденото дете. То ги пое съ едната си ржчица, а другата сложи довърчиво въ протегнатата ржка на непознатия, който го поведе къмъ единъ голѣмъ камъкъ всрѣдъ полето. Цѣлата боса команда ги последва.

Човѣкътъ съблѣче връхната си дреха, метна я върху камъка, после издигна момиченцето и го постави да седне, кръстоса ржчицитѣ му, оправи свѣтлитѣ къдрици на челото и като сложи върху папката си единъ дебелъ рисувателенъ листъ, започна да рисува. Децата го заобиколиха и впериха любопитни погледи въ листа.

Хубавата детска главичка малко по-малко се очертаваше. Децата следѣха съ трепетъ работата на художника. Едно русо осемгодишно момченце не скриваше възторга си. Когато скицата бѣ завършена, то не можа да се стѣрпи, а извика:

— Колко хубава стана Кръстинка, а-а! Съвсемъ си прилича! Господине, дайте да я покажа на мама! Ей сегичка ще се върна.

Художникътъ се усмихна и му подаде листа.

Докато момчето тичаше къмъ самотната къща, дете живѣеха, той по любопитствува да узнае отъ другарчетата му, какви хора сж родителитѣ на Кръстинка.

— Бащата е пияница! — извика разпалено едно слабо чернооко момче. — Преди бѣше разсылненъ въ нашето училище, но го изпждиха...

— Той бие Васко, и майка му, и Кръстинка! — обади се друго.

— И всичко въ къщи е изпродадъ, — продължи пакъ черноокото... Сега майка имъ ги храни...

— А какво работи тя? — попита художникътъ.

— Плете на хората пердета...

Докато се водѣше този разговоръ, хубавата усмивка отъ лицето на Кръстинка бѣ изчезнала и очичкигѣ ѝ бѣха овлажнѣли.

Васко се завърна съ скицата въ ржка.

— Азъ се позабавихъ малко, — извиняваше се той — но мама много хареса портрета на Кръстинка и не можахъ да го взема отъ ржцетѣ ѝ веднага.

— Тѣй ли? Хареса ли го майка ти? Е щомъ ти се хареса, азъ ѝ го подарявамъ. Поздрави я нарочно и ѝ кажи, че пакъ ще дойда да нарисувамъ малката и за себе си.

НО художникътъ не дойде вече. Васко едва си спомняше лицето му. Когато загубиха Кръстинка, която заболѣ отъ тифусъ, той съвсемъ го забрави.

Следъ смъртъта на момиченцето вкъщи стана още по-тъжно. Майката по цѣлъ день стоеше прегърбена надъ филето, което нервно въртѣше въ ржцетѣ си. Въ жгѣла на очигѣ ѝ винаги блещѣха сълзи. Тя често издигаше глава и отправяше погледъ къмъ стената, дете бѣ закована съ кабарчета хубавата скица на Кръстинка.

Понѣкога на Васко се струваше, че сестричката му е още жива. Тя сякашъ слизаше отъ стената, тичаше, бърборѣше, смѣеше се звѣнко, изпълняше съ своето присѣствие малката бѣла стая, дете имаше само единъ столъ и една тенекена печка — всичко друго бѣ изпродадено отъ баща му. Уроцитѣ си момчето пишеше лежишкомъ на зенята, а когато и газената лампа изчезна единъ день, Васко започна да чете, свитѣ до прозорчето на съседната къща. Майка му не можеше да работи вечерно време и това намали съвсемъ доходитѣ имъ. Малко по малко у Васко започна да се явява мисль, да напусне училище и да се хване на работа.

Това стана, когато единъ день момчето завари майка си съ отпуснати ржце на филето, което се бѣ стѣрчило върху полата ѝ. Лицето